

ȘANTIERUL TINCOVA *

(r. Caransebeș, reg. Timișoara)

SONDAJUL efectuat în 1958 la Tincova, în locul numit Seliște, a oferit un material arheologic de o importanță deosebită. Avînd în vedere faptul că paleoliticul din această regiune era puțin cunoscut, reluarea săpăturilor de la Tincova s-a impus ca o necesitate științifică.

În 1959 au fost deschise patru șanțuri, însumînd o suprafață totală de 144 m², care au fost adîncite pînă la circa 1,40 m. De asemenea, pentru observații geomorfologice, s-a executat o sondă de 4×2 m cu o adîncime de 3,50 m; cu acest prilej s-a întărit convingerea formulată anul trecut că așezarea de la Tincova este situată pe un con uriaș de dejecție al Văii Mari.

Amplasarea șanțurilor a fost făcută în așa fel încît să se poată stabili întinderea așezării și să cuprindă zonele cu cele mai bogate urme de locuire.

Stratul de cultură materială este situat într-un pămînt roșietic cu infiltrații de lut cenușiu atribuit, pe baza observațiilor geocronologice, interstadiului W I—W II.

Pentru făurirea uneltelor s-a folosit, ca materie primă, opalul gălbui, marmorat, cu incluziuni negre-vineții. Proporția uneltelor tipice, față de numărul așchiilor atipice și al deșeurilor de prelucrare, este destul de ridicată, indicînd existența la Tincova a unei așezări și nu a unui atelier de prelucrare a silexului.

Inventarul pieselor tipice este următorul:

1), gratoare	9 buc. (5,69%)
2), gealături	7 „ (4,44%)
3), lame microlitice retușate	22 „ (13,93%)
4), lame aurignaciene retușate	30 „ (18,98%)
5), racloare	2 „ (1,24%)
6), burine	2 „ (1,24%)
7), lame cu scobituri	9 „ (5,69%)
8), nucleu	3 „ (1,9 %)
9), virf de lamă cu retușe oblice	1 „ (0,64%)
10), lame neretușate	73 „ (46,2%)

Total 158 piese

La acest inventar se adaugă 1 285 de lame fragmentate, așchii și deșeuri de prelucrare, unele cu urme de întrebuințare.

Privind tabelul de mai sus se constată o puternică industrie lamelară, baza majorității uneltelor tipice de la Tincova. Această industrie lamelară se manifestă în două feluri, fiind împărțită în două categorii: o categorie de lame aurignaciene cu retușe oblice, în secțiuni triunghiulare sau trapezoidale, și o altă categorie de lame microlitice

* Săpăturile au fost executate de către Muzeul raional din Lugoj sub conducerea și îndrumarea științifică a lui

C. S. Nicolăescu-Plopșor.

cu mici rețușe abrupte, care nu afectează decît foarte puțin marginile acestora, fapt ce nu permite a fi încadrate în rîndul celor cu latura teșită. De menționat lipsa vîrfului de tip «La Gravette». În schimb, la Tincova apar o serie de gratoare nucleiforme, folosite ca gealău și care dau o notă deosebită acestei așezări. Aceste gealăuri par niște

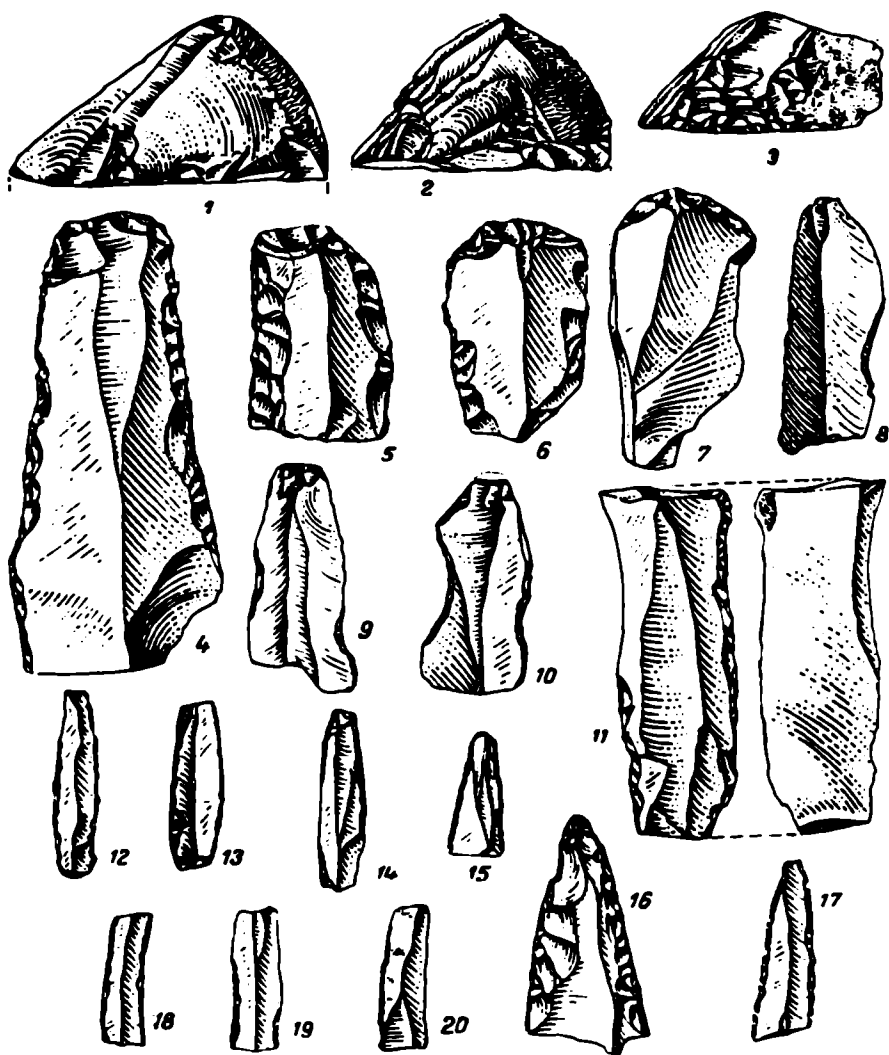

Fig. 1. — Tincova: 1–3, gealăuri; 4–7, gratoare; 8–10, lame cu scobituri; 11, burin; 12–15, 17–20, lame microlitice cu rețușe fine abrupte; 16, vîrf pe lamă aurignaciană.

gratoare foarte înalte a căror parte activă a fost pregătită prin desprinderi de lamele lungi de 2–3 cm, subțiri și înguste. În afară de aceste unelte — caracteristice așezării de la Tincova — apar unele obișnuite ca: gratoare pe așchii sau lame cu parte activă convexă, burine pe lamă, lame cu unul sau mai multe scobituri etc.

Avîndu-se în vedere observațiile geocronologice, atît poziția stratigrafică cît și uneltele descoperite, permit încadrarea acestei așezări, cu toate particularitățile locale, într-un aurignacian superior cu unele tendințe de microlitizare.

РАСКОПКИ В ТИНКОВЕ

РЕЗЮМЕ

Летом 1959 г. были возобновлены раскопки в Тинкове, начатые в 1958 г., когда в этом пункте был заложен шурф.

Результаты раскопок имеют большое значение для изучения палеолита в этой области. Поселение в Тинкове отличается от остальных синхронных поселений на территории РНР.

Инвентарь изделий из камня включает, наряду с несколькими скреблами, и тонкие косоретушные микролитические пластины.

Эта стоянка принадлежит к верхнеориньякскому периоду с тенденцией к микролитизации.

ОБЪЯСНЕНИЕ РИСУНКОВ

Рис. 1. — Тинкова: 1—3, скребла; 4—7, скребки; 8—10, пластины с выемкой; 11, резец; 12—15, 17—20, тонкие косоретушные микролитические пластины; 16, пластинчатый наконечник ориньякского времени.

LE CHANTIER DE TINCOVA

RÉSUMÉ

Les fouilles de Tincova, commencées par un petit sondage en 1958, ont été reprises en 1959. Leurs résultats présentent une importance considérable pour la connaissance du paléolithique de la région. En effet, l'aspect du site de Tincova le distingue des autres stations de la même époque situées sur le territoire du pays.

L'inventaire lithique comprend, outre les outils habituels, une série de rabots, ainsi que des lames microlithiques à retouches fines, biseautées.

Cette station a été datée dans l'aurignacien supérieur, avec tendance à la microlithisation.

EXPLICATION DES FIGURES

Fig. 1. — Tincova: 1—3, rabots; 4—7, grattoirs; 8—10, lames à encoches; 11, burin; 12—15, 17—20, lames microlithiques à retouches fines obliques; 16, pointe sur une lame aurignacienne.